

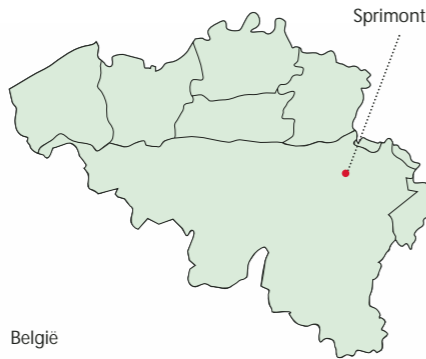
Niet-boer wordt topfokker. Zo kan kort het verhaal van Bernard Stephany uit het Waalse Sprimont worden samengevat. Stephany klom in tien jaar tijd van nul tot de absolute top van de Blonde d'Aquitainefokkerij in België. Een bijzonder natuurtalent.

Met vaste stem stuurt hij zijn honden, die op hun beurt de schapen en het vee naar hem toe gidsen. Hun gehoorzaamheid levert de koeien een schouderklopje of een streling over de kop op. Dit fraaie samenspel van Blonde d'Aquitainevée, Swifterschapen en border collies is het dagelijkse schouwspel in het weidelandschap in het Waalse heuvelachtige Sprimont.

De stem is van Blondfokker Bernard Stephany (47). In een recent verleden was hij nog bediende bij een diepvriesgroentebedrijf. Sinds de eeuwwisseling is hij voltijds fokker en behoort hij tot de nationale top in Blonde d'Aquitaineland. In 2004 behaalde Stephany zes 1a-prijzen en twee nationale titels op de nationale te Libramont. Ook de titel van beste fokkerijlot viel hem te beurt. Nochtans, het fokken zit hem niet in zijn genen.

Gerennommeerd schapenfokker

'Mijn ouders waren geen landbouwers', verhaalt Stephany. 'Voor de hobby hield ik enkele Texelse schapen. Daarvoor schafte ik op keuringen de beste rammen aan.' Door het behalen van enkele nationale titels werd Bernard Stephany een gerenommeerd schapenfokker in binnen- en buitenland. Zijn fokrammen vonden gretig

België

af trek in onder meer Polen, Schotland, Frankrijk en Spanje.

'De eerste runderen, Belgische witblauwen nota bene, kwamen er in 1981, nadat ik een paar hectare weiland kon huren', vertelt Stephany. 'Ik ruilde mijn aanhangwagen voor drie witblauwen, die ik daarna voor het dubbele van de prijs heb kunnen doorverkopen. Met dat geld heb ik zes Limousinvaarzen gekocht. Meer vanuit pu-

Bernard Stephany: 'Franse topkoeien zoals Halante, Orchidee, Orkidee en Pagode zijn mijn echte true types'

re emotie dan om een andere reden.' De Limousins gingen er na vijf jaar weer uit om meer schapen te kunnen houden. Maar bij de aankoop van bijkomend weiland in 1994 kwam het rundvee opnieuw in zicht.

Lesongeur II slimme keuze

Alhoewel Bernard Stephany oorspronkelijk van plan was opnieuw Limousins aan te kopen is hij uitgekomen bij het Blonde d'Aquitaineras. Door omstandigheden. 'Uiteen lot vaarzen zonder origine, die een plaatselijke veehandelaar in 1995 uit Frankrijk had geïmporteerd, mocht ik er een paar kiezen', zo verhaalt Bernard Stephany over de overstap. 'Ik ben dan enkele Blondebedrijven gaan bezoeken om het ras te leren kennen. Met de beperkte voorkennis heb ik de tien meest rastypische dieren uitgekozen.'

Zoals in zijn schapenfokkerij wilde Stephany de beste stier voor zijn vaarzen. Bij Georges Preignon uit Ruelle kocht hij Lesongeur II aan, een meer dan goede keuze, zo bleek achteraf. De Ustinzoon uit Fabide, de nationaal kampioene van Libramont 1997, werd nationaal kampioen bij de jonge stieren en later in de categorie van de oudere stieren. Lesongeur II zou verschillende topproducten fokken, zoals de nationaal kampioenes Réveuse, Stella, Noemie en Petrouchka. 'Petrouchka nam zelfs zesmaal deel aan een nationale keuring, behaalde zesmaal 1a en werd tweemaal kampioen.'

Ook voor de vleesproductie was Lesongeur II een slimme keuze. 'Lesongeur II-nakomelingen hebben bij de slacht altijd E-karkassen opgeleverd', vertelt Stephany met enige fierheid.

Na Lesongeur II deed Paris (v. Minos) zijn intrede in de fokstal. De fokker kwam via de keuring te Libramont in contact met zijn eigenaars, de Nederlandse emigranten Peter Thissen en Ton Hartman uit het Franse Courrensan. Het duo fungeerde daar als jury. Paris zou later voor Stephany de dubbele kampioentitel, te Libramont en te Brussel, behalen. Paris werd opgevolgd door Iholdysoon Roitelet uit keuringscoryfee Halante van de Franse top-

fokker Didier Cransac. Daarna volgde Tenor, een zoon van Fallou uit de Franse topkoe Pagode van Philippe Basta uit Arzacq. Momenteel maken Uriel en Unico, twee Orionzonen uit de fokkerij van de Franse fokker Eric Hontang uit Somadet, de dekdiens uit op het bedrijf. Het fokbedrijf van Eric Hontang is voor Bernard Stephany een schoolvoorbeeld van hoe het moet in de fokkerij: 'Hij heeft een homogene Blondeveestapel met ontwikkeling en vlees.'

Eerlijk bio-opportunisme

Waar let de fokker op als hij een dekstier aankoopt? 'Ik koop eigenlijk altijd wanneer ik het niet nodig heb', zegt Stephany lachend. 'Rastypische stieren met ontwikkeling en toch veel vlees met goede bekkens hebben mijn voorkeur. Vervolgens moet ik de moeder kunnen zien die voldoende melkproductie moet hebben om haar kalf te zogen. Franse topkoeien zoals Halante, Orchidee, Orkidee en Pagode zijn mijn echte true types.'

De 150 runderen en evenveel schapen worden 'samen' geweid in Sprimont. 'Dat is ideaal tegen maag- en darmwormen bij het rund', weet Stephany. 'De schapen onderbreken de cyclus van de wormen.'

De fokker uit Sprimont is biofokker.

'Maar zonder lange baard, geitenwollen sokken en sandalen', zegt Stephany glimlachend. 'Eerlijk toegegeven, ik ben bio-boer geworden uit opportunisme. In eerste instantie voor de premie, later voor de betere prijs bij de slacht. Voor de mannelijke dieren tot 24 maanden bijvoorbeeld beur ik van een grootdistributeur 5,5 euro zonder BTW per kilogram geslacht gewicht in het biocircuit. Als de meerwaarde "bio" er niet meer uitkomt, kap ik ermee. We zijn bio zonder oogkleppen. We houden beide voeten stevig op de grond.'

'De stalmest uit de hellingstal wordt vercomposteerd en is de enige vorm van bemesting voor de 77 hectare grasland', legt Stephany zijn teeltplan uit. 'Elk jaar vernieuwen we vijf hectare gras met de onderteelt van een mengeling van gerst, haver en erwten. Dit laatste gaat het eerste jaar in gewikkelde balen.'

Mais wordt niet verbouwd omdat het volgens de fokker moeilijk biologisch te verbouwen valt. Hooi en voordroogkuil vormen daardoor het basisrantsoen van de dieren in de winter. In het biocircuit moet het duurder biokrachtvoeder worden verstrekt. 'Drie euro tegen ongeveer twee euro voor het klassieke.'

Koeien aankopen is uit den boze, vaarzen en dekstieren mogen wel binnengehaald worden. En kunstmatige inseminatie mag nog net, maar geen embryotransplantatie. Remt biologisch boeren dan niet zijn fokkerij? 'We zijn toch wel snel vooruitgegaan, ondanks alles', antwoordt Stephany.

Guy Nantier

Burger zonder boerenbloed ontpopt zich tot topfokker

Bijzonder n atuurtalent

